

Tiny houses voor zorgvrijwilligers

Leny van der Velden huurt een tiny house en is vrijwilliger

Drie tiny houses staan mooi te zijn op het groene terrein van Cello. In ruil voor de unieke woonplek werken de huurders als vrijwilliger. Hoe bevalt dat?

Door Tea Keijl. Foto's: Rebke Klokke

H

Hond Lady heet het bezoek luid blaffend welkom. Alhoewel, welkom? 'Ze verdedigt haar gebiedje', zegt Leny van der Velden verontschuldigend. 'Lady voelt zich helemaal thuis, ook al woont ze hier nog maar een paar maanden.' Sinds juni bewoont Leny het meest linkse van de drie tiny houses op Cello locatie De Binckhorst, in Rosmalen. Ze liggen aan de rand van het uitgestrekte terrein van de instelling voor mensen met een beperking. Tegen de bosrand en op enkele wandelminuten van een heidegebied. De huisjes meten 39 vierkante meter en staan een meter of acht bij elkaar vandaan, zonder erfscheidingen. Een haag aan de achterzijde creëert toch privacy bij de zithoek die Leny in korte tijd om wist te toveren in een nonchalante bloemenzee. Over de heg heen heeft ze goed contact met de buurvrouw. 'We hebben veel gemeen. Doen wel eens een boodschapje samen, maar gaan niet bij elkaar op de koffie.' Hiervoor woonde Leny in een seniorenappartement. Ze werkte toen al als vrijwilliger voor Cello, en zag op de Facebookpagina een bericht over de plannen. 'Ik was altijd al geïnteresseerd in dit soort huizen, maar had nooit verwacht dat ik er zelf in zou mogen wonen.' Omdat er veel animo was, werden er gesprekken gevoerd, vooral om af te tasten of de intenties voor langere tijd golden en of er voldoende motivatie was voor vrijwilligerswerk.

Thuisgevoel

Die motivatie is er bij Leny volop. 'Ik ben met pensioen en heb dus tijd genoeg. Op dinsdag help ik op de manege bij het bele-

vingsgerichte paardrijden en op donderdagochtend ga ik met een cliënt de wijk in om hem te assisteren met zijn folderwijk.' Deze middag werkt ze op de dagbesteding met Marjolein, die bij haar ouders woont. Ze zijn met blokken in de weer en het plezier spat er vanaf. Als Leny even uit beeld is en dan opnieuw bij Marjolein komt, spreidt die haar armen enthousiast voor een dikke knuffel. 'Ik ga geregeld met Marjolein zwemmen. Ze moet helemaal verzorgd worden, dat vind ik leuk om te doen. We doen ook vaak een werkje. Bijvoorbeeld kraaltjes van de ene emmer in de andere gooien. Het leukst vindt ze het om de kraaltjes op de grond te gooien. En dat ik dan mopper. Het is een heerlijk meisje.' Met de fiets aan de hand loopt Leny na afloop over het terrein. Tussen de centrale gebouwen en haar huisje ligt

dat mantelzorgers en vrijwilligers altijd te gast waren op het terrein. 'We streven naar een inclusieve samenleving', vertelt hij enthousiast. 'Je ziet vaak een beweging andersom: dat cliënten van zorginstellingen in reguliere woonwijken gaan wonen. En dat is prachtig. Maar er zullen altijd mensen blijven voor wie dat niet de beste oplossing is. Zij zijn meer gebaat bij de rust en veiligheid van een terrein zoals de Binckhorst. Dat besef maakt extra duidelijk hoe waardevol dit soort plekken zijn. Ja, ze liggen misschien afgelegen, maar dat betekent niet dat je ze af moet schrijven. Dat zie je wel aan de grote belangstelling van potentiële huurders. We hadden misschien wel 25 huisjes neer kunnen zetten. Dat elders dit soort grond verkocht wordt voor reguliere huizenbouw, is zonde.' De grote animo,

'We hadden misschien wel 25 huisjes neer kunnen zetten'

een paar honderd meter. 'Vroeger kwam ik nooit verder dan het gebouw van de dagbesteding, nu kom ik overal. Dat voelt goed, het voelde direct als thuis.'

Inclusieve samenleving

Dat is precies wat Cello's innovatiemanager Stijn van Kreij voor ogen had toen hij drie jaar geleden voor het eerst de link legde tussen tiny houses en het feit

gecombineerd met het streven naar brede verbinding, bepaalde de keuze voor huurders die vrijwilliger zijn, en geen familieleden. Terwijl Van Kreij vertelt, passeert bewoner Ton. Een stoere man met een radio in de hand; een nieuw exemplaar voor zijn verzameling. Ton mengt zich in het gesprek: 'Het is één grote familie hier. Er is best veel veranderd. Ik weet nu veel beter dan vroeger wat er allemaal

Louise Savelkoul van Equator Research en Stijn van Kreijl van Cello begeleiden samen het living lab

Ton met een nieuwe aanwinst voor zijn verzameling

Lenny met Marjolein aan het werk op de dagbesteding

gebeurt op het terrein. Mooi hoor, die nieuwe huisjes, die kwamen ze met echte hijskranen neerzetten.' Voor hij verderloopt, verklaart hij op samenzweerderige toon: 'Ach weet je, de hele wereld heeft een handicap.'

Living lab

De tiny houses beweging interesseerde Van Kreijl al een tijd. 'Het zijn allemaal mensen die hun leven op een alternatieve manier vorm geven, maatschappelijk betrokken en zonder onnodig bezit.' Intuïtief wist hij dat het klopte om dit soort huizen op het terrein van Cello te plaatsen. Maar om helder te krijgen welke huizen precies, en voor wie, zocht hij contact met bouwinnovators op de SPARK Campus. Deze zogeheten innovatiecampus voor de gebouwde omgeving ligt een paar kilometer verderop, aan de andere kant van Rosmalen. Louise Savelkoul is onderzoeker bij Equator Research, dat gevestigd is op de SPARK Campus. Zij hielp om het idee verder vorm te geven in een living lab. 'Zo'n experiment verloopt in vier fasen', legt ze uit. 'In de eerste fase hebben we onderzocht of de aannames

die vooraf leefden, bijvoorbeeld over het type mensen dat er zou willen wonen, wel klopten. We dachten aan twintigers en dertigers, voor wie een vergoeding voor het vrijwilligerswerk een factor van belang zou zijn. Maar uit literatuuronderzoek, een state of the art analyse en een sessie met geïnteresseerden bleek dat er juist vooral wat oudere mensen op af komen, die de groene omgeving aantrekkelijk vinden. En voor wie een eventuele vergoeding geen rol van betekenis speelt.'

Restwaarde bekend

In de tweede fase van het living lab passeerden een aantal mogelijke woningen de revue, waarna de keuze viel op de Heijmans One. Heijmans is een van de oprichters van de SPARK Campus, maar dat speelde niet mee bij de keuze, verklaart Van Kreijl. 'Dat had voornamelijk te maken met het heldere financiële plaatje dat zij konden presenteren. De One was al ver doorontwikkeld, Heijmans kon er garantie op bieden en de restwaarde is bij benadering bekend. Op basis daarvan konden wij een huurprijs bepalen om het project kostenneutraal uit te kunnen

voeren. De huurprijs ligt op 635 euro.' Een organisatorisch voordeel van tiny houses is verder dat ze relatief licht zijn, waardoor een grote fundering niet nodig is en de ondergrond nauwelijks belast wordt, vertelt Van Kreijl. 'En er rust een zorgvastgoedbestemming op de grond. Maar met dank aan de huidige krapte op de woningmarkt kunnen gemeenten voor dit soort projecten een ontheffing geven voor tien jaar.'

Heel Holland

Het project zit met de recente plaatsing en ingebruikname inmiddels in de derde fase. In de vierde en laatste fase draait het om het uitbouwen. Van Kreijl: 'Er wonen hier ongeveer 250 cliënten. Een percentage van tien procent van vrijwilligers die op het terrein wonen heb ik als ideaalbeeld voor ogen.' Maar de ambities van Van Kreijl reiken verder dan de Binckhorst. Samen met een compagnon is hij de sociale onderneming Butterfly Effect gestart om andere zorginstellingen die hier ook mee aan de slag willen, te begeleiden. Wie weet is straks heel Holland aan de tiny houses.